

24.11. 2024 Poslední neděle církevního roku

Píseň: 607 *My čekáme, kdy zavítáš*

Modlitba:

Pane Bože,

Dnešní neděli, poslední před adventem, se ohlížíme zpátky na rok, který uběhl. Děkujeme za čas, kdy nám bylo dobře, nebylo těžké se radovat, smát, zpívat. Děkujeme za zkoušky, v kterých jsme obstáli. Děkujeme za cesty, které jsme prošli. Myslíme na překážky a bolesti, které cestu ztížily. Myslíme na to, že jsme sami někomu ublížili. Prosíme, odpusť, dej sílu věci napravovat, odvahu dávat do pořádku polámané vztahy s lidmi.

Děkujeme, že jsi byl s námi. Děkujeme, že můžeme věřit. Někdy možná málo, nejistě... ale je pro nás důležité, že v tom, co žijeme, nejsme sami. Někdy tě možná jen tušíme, hledáme pomoc a naději nejdřív jinde, odpusť, když tě v našich myšleních a plánech odsuneme. Prosíme, připomeň, připomínej se nám.

Myslíme, Pane Bože, také na lidi, kteří nás v tomto roce opustili. Vzpomínáme, děkujeme, prosíme o potěšení smutných. Amen.

Čtení: Žalm 86,1-7

Píseň: 612 *Kam v soudu den*

Text: Mk 9,14-29 (Uzdravení posedlého chlapce)

Kázání:

Mám dneska víc otázek než odpovědí.

Vyprávěl mi nedávno někdo o fotce z nějaké (myslím) africké nemocnice, kde byl nápis: „Ruce, které léčí, jsou svatější než ruce, které se modlí.“ Nevím, na co ten nápis reagoval, je to vytrženo z kontextu. Nicméně - mi to nedá a potřebuji o tom přemýšlet. Možná proto mne oslovila právě poslední věta přečteného příběhu.

²⁹ Řekl jim: "Takový duch **nemůže vyjít jinak, než modlitbou a postem.**" („půst“ je v některých rukopisech)

jinak: „Tenthle druh (typ) nemůže vyjít jinak než modlitbou (a postem).“

1. Otázky.

Co všechno nemůže vyjít jinak než modlitbou? Na jaké zlo jsme s veškerým naším snažením krátkí? Kdy mám (jen) volat o pomoc Pána Boha?

Lze vést dělicí čáru mezi modlitbou a našimi lidskými snahami? Myslela jsem si, že ne. Stále si myslím, že je přece správná, potřebná, dobrá součinnost „modli se a pracuj“; ruce, které léčí se mají (mohou) i modlit. Nebo – je dobré, když se za ruce, které léčí (nebo obecněji - pomáhají), jiné ruce (ústa) modlí. Nicméně v tomto verši slyším, že na něco prostě nemáme.

Nedávno jsme četli z Markova evangelia příběh o utišení bouře. Do lodě se valí voda, učedníci mají strach, Ježíš spí. Když ho vzbudí, jakoby nic se rozhlédne a řekne bouři „buď zticha“. Pak zhodnotí víru učedníků jako zatím velmi malou. Na některé přírodní síly a bouře jsme jako lidé krátkí. Je nám tak nějak jasné, že nám tento způsob utišení bouře, který se daří Ježíšovi, nejde.

Takže ano – jsou situace, kdy nemůžu udělat nic jiného než se modlit. Ale - vysoký tlak, cukrovka, rakovina, zlomená noha...? A epilepsie...? S tím si přece aspoň trochu víme rady a „ruce, které léčí“ (a léky a operace a životospráva...), jsou dobré, potřebné a já věřím, že i od Pána Boha chtěné a požehnané. A i s tou bouří a přírodními silami – je toho dost, co můžeme jako lidi udělat pro „zmírnění škod“.

Snaha učedníků o uzdravení chlapce byla neúspěšná. Podle Ježíšovy následné reakce to vypadá, že se za něj nemodlili. Přemýšlím, co vlastně dělali... Bezradně nad ním stáli? Řekli, že tohle neumí? Snažili se o exorcismus, ale nedařilo se to? (předpokládám, že neměli v příruční tašce

antiepileptika, ale ani jiný „klasický léčebný prostředek“). Jejich chyba tady není popsána jinak, než že se nemodlili.

Naše „křesťanství navenek“ (nebo jak to nazvat) se nám často „nedaří“. Přiznejme si to. Lidé od nás jako křesťanů něco chtějí, očekávají (otec dítěte chtěl po učednících uzdravení syna), ale my to nedokážeme, neumíme, někdy se nám nechce. Prostě očekávání zklameme. Co měli ti učedníci dělat jinak? Přiznat (lidskou) bezmoc a modlit se? Nebo modlitbu nabídnout? (Není to vždycky snadné - mám zkušenost, že nabídnutá modlitba je odmítnuta.)

Ještě jedna otázka: Bylo by na světě méně zla (hádek, válek, nemocí, nehod, přírodních katastrof...), kdybychom se víc modlili? Nevím.

2. Víra a modlitba

Když se Ježíš doví, že se učedníkům nepodařilo chlapce vysvobodit z moci zlého ducha, nazve lidi kolem sebe „pokolení (*generace*) nevěřící“. Je to nejspíš náрек nejen nad devíti učedníky (Petr, Jakub a Jan byli s Ježíšem na hoře a teď teprve přicházejí k davu spolu s Ježíšem), ale prorocký náрек nad celou generací Ježíšových současníků. Učedníci, dav kolem něj, otec chlapce i chlapec sám jsou pokolení nevěřící.

Jak dlouho vás ještě budu snášet – Ježíš naznačuje, že se blíží konec, pašije, ukřižování. Už to naznačoval dříve (předpověď utrpení).

Pokolení nevěřící... Ježíš se zlobí, možná - podobně jako tenkrát, když pojmenoval víru učedníků jako malou při bouřce na moři – možná i tentokrát je to spíš povzdech, lítost, že víra je malá, víry je ve světě, v tomto pokolení málo. Povzdech, že by svět mohl být jiný, kdybychom se víc uměli spolehnout na Pána Boha, prosit o pomoc, důvěřovat.

Nezůstane ale u zloby a smutku, Ježíš chce pomoci.

...*Ježíš mu řekl: "Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří."*

²⁴ *Chlapcův otec rychle vykřikl: "Věřím, pomoz mé nedověře!"*

Pokolení nevěřící, nazval Ježíš ty lidi kolem chlapce. Jeho otec se rychle chytne nabízené ruky, vykřikne Věřím... Ano... Já přece věřím, možná málo, maličko,... Ale teď je mi jasné, že to je moje, naše jediná šance. Věřím, pomoz i když je ta víra malá, nestálá, vypadá jen jako jiskřička. Prosím, Ježíši, dělej s tím něco... Chlapec, který má být uzdraven, nekomunikuje (nevnímá?) vůbec. Zda věří, či ne, nevíme. Zdá se, že jeho víra zde není podmínkou uzdravení. Ježíš přichází pomoci tomuto nevěřícímu pokolení. Právě tomuto nevěřícímu pokolení.

3. Měli naspěch?

Příběh je o víře a modlitbě.

Učedníci se měli modlit. Nejspíš zapomněli. Měli naspěch? Styděli se? Snažili se o exorcismus, rychle něco udělat, vyhnat zlého ducha. Chlapec je v ohrožení života. Upírají se na ně oči otce, lidí kolem... Četla jsem někde, že porodní báby, když přicházejí k domu k porodu, se mají přede dveřmi zastavit, párkrát se nadechnout, vydechnout, ztišit. V dřívějších příručkách nebo radách se prý tomu krátkému zastavení říkalo modlitba. Když hodně spěchám do těžké situace, je dobré se zastavit, uzemnit, pomodlit – vědomě i s nádechem a výdechem. Třeba několikrát. Bude to užitečné zdržení.

„Pane Bože, tobě věřím – Prosím, pomoz.“

Pokud se učedníci snažili o exorcismus, nepovedlo se jim to. V našem příběhu je modlitba vůči exorcismu alternativou, příběh je také výzvou nevrhat se zbrkle, unáhleně do uzdravování, exorcismů, které bychom nemuseli zvládnout. To, co zvládneme a co nemusí být méně účinné, je právě modlitba. Exorcismus znamená vstupovat od toho přímo, modlitba nechává řešení na Bohu.

Ještě slovo o postu – který je zmíněn ve více rukopisech. Půst je dlouhodobější. Není to „hned“. Jsou situace, které nelze vyřešit okamžitě. Půst učí trpělivosti.

Slibovala jsem na začátku, že budu mít spíš otázky než odpovědi. Tak to bylo. A když ve vás některé otázky zůstanou hlodat, vlastně to není špatně. Jedna věc, která (mi) ale z příběhu trčí/zůstává jako jistá: výzva (pozvání) k modlitbě.

Pane Bože, máme dost otázek, nejistot. Taky máme dost bolestí a nemocí. Těch svých i těch, které trápí naše blízké. Jsme rádi, že se můžeme modlit. Jsme rádi, že můžeme věřit. Prosíme o tvou milost, uzdravení, požehnání. Prosíme o víru. Prosíme o odvahu se zastavit, chvíli nic nedělat a modlit se. Amen.

Píseň: 405 *To já, ó Pane můj, stojím tady v modlitbách* // 407 *Ta touha hluboko je v nás*

Ohlášky

Píseň: 608 *Proč se svět marností*

Přímluvná modlitba

Otče náš

Poslání: ¹³ Vede se někomu z vás zle? Ať se modlí! Je někdo dobré mysli? Ať zpívá Pánu!

¹⁴ Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potírají ho olejem ve jménu Páně. ¹⁵ Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustil-li se hříchů, bude mu odpuštěno. ¹⁶ Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. (Jk 5,13-16)

Požehnání: Požehnání: Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky. (Žalm 121,5-8)

Neměj strach a neděs se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš. (Joz 1,9)

Píseň: 615 *Celé věky čekaly* // 714 *Někdo mě vede za ruku*